

— työ, johon Paatela jälleen paneutui hänelle ominaisella perusteellisuudella. Sen näkyvimpänä tuloksena on "Laulava lintukirja" (1963), jonka korkeatasoiset äänilevyt ovat tuttuja suomalaisille lintumiehille.

Retkillä Kaakkois-Suomeen takseerasimme yölaulajakantaa siihen aikaan aivan uudella menetelmällä: autolla ennakkoon suunnitellun reitin ajaen ja kuunnellen. Näiden matkojen jälkeen syntyi yhteistyössä allekirjoittaneen kanssa tutkielma viitakerttusen leviämisestä Suomeen (1960, Ornis Fennica). Paatelan tieteelliset pääjulkaisut käsittelevät kasvinviljelytiedettä. Hän on myös tutkinut mm. maamme kimalaisia.

Lintuharrastus on Paatelalla ulottunut taiteenkin alalle. Hänen kodissaan kävijän huomio kiintyy moniin lintuaiheisiin tauluihin. Ne ovat von Wrightin veljesten malauksia, joita Paatelalla on Suomen suurin yksityiskokoelma.

Suomen Lintutieteellinen Yhdistys, jonka jäseneksi Paatela tuli jo vuonna 1933, on saanut käyttää hyväkseen hänen talousalan asiantuntemustaan, kun hän vv. 1966—70 rahastonhoitajana vaikeassa vaiheessa saattoi SLY:n talouden esimerkilliseen kuntoon. Paatela toimi myös vuoden 1958 kansainvälisen ornitologikongressin työvaliokunnan jäsenenä ja taloudenhoitajana.

*

KALEVI RAITASUO on syntynyt 20.4.1919. Koulutukseltaan metsänhoitajana hän on työskennellyt yli kolme vuosikymmentä Keskusmetsälautakunta Tapion palveluksessa, vuodesta 1962 sen metsänparannusorganisaation päällikkönä.

Intomielisenä luonnontutkijana Raitasuo jo lukiovuosinaan laati käsin kirjoitetun ja piirroksin kuvitetun kirjan Helsingin Pikku-Huopalahden linnustosta. Siihen aikaan ei Suomessa ollut käyttökelpoisia oppaita lintujen maastomääritystä varten. Tämä puute tuntui suurelta etenkin petolintujen, kahlaajien ja vesilintujen kohdalla, ja siksi Raitasuo taitavana piirtäjänä ryhtyi itse laatimaan kenttäopasta. V. 1948 ilmestynyt "Käytännön lintuopas" esittelee linnut korkeatasoisin piirroksin, joukossa parisataa lentokuvaa. Nämä on uudelleen julkaistu mm. Suomen Riista -sarjassa ja "Suuressa lintukirjassa" ja ovat tehokkaasti edistäneet meillä lintujen maastotuntemusta.

Raitasuo on edustanut kantaa, että lintuharrastuksen ei tulisi pysähtyä pelkän lajintuntemuksen ja harvinaisuuksien etsimisen asteelle. Niinpä yhdessä Leo Lehtosen kanssa julkaistujen edellä mainittujen kahden teoksen tarkoituksena oli kannustaa alan harrastajia syventymään lintujen elintapojen seuraamiseen.

Alun alkaen Raitasuon mielenkiinto on kohdistunut lintujen käyttäytymisen tutkimiseen, erityisesti valokuvausta apuna käyttäen. Etologiseen kirjallisu-



teen hän on syvällisesti perehtynyt. Harrastuksen merkittävin tulos on kirja "Elämää vaistojen varassa" (1963, 440 s.), joka kuuluu lintukirjallisuutemme perusteoksiin. Se sisältää, osin tekijän omien havaintosarjojen pohjalta, läpileikkauksen etologisesta tutkimuksesta. Lähdeluettelo ja tekijän oma kuvamateriaali ovat todella mittavia. Samasta näkökulmasta Raitasuo on tarkastellut asioita lukuisissa riistabiologisissa artikkeleissaan, joskin ekologiset ongelmat ovat niissä enemmän nousseet etualalle. Niinpä hän uusimmassa teokseensa "Kultakukon vuosi" (1977) havaintoaineistonsa pohjalta käsittelee faasanin ekologisia käyttäytymissopeutumia lumitalviimme ja metsäiseen elinympäristöön.

Raitasuo on julkaissut toistakymmentä tieteellistä tutkielmaa, joista kansainvälisesti tunnetuin on laajaan havaintoaineistoon perustuva selvitys sinisorsan käyttäytymisestä (1964, Pap. Game Res. 24). Muita tutkimusaiheita ovat olleet luhtakanan pesimisbiologia (1951) sekä ryti- ja ruokokerttusen pesinnän ja käyttäytymisen vertailu (1958). Laaja aineisto sorsalintujen pesimisbiologiasta ja lisääntymistuloksesta odottaa kuitenkin vielä käsittelyä.

Vv. 1956—70 Raitasuo on toiminut SLY:n hallituksen jäsenenä, tästä ajan 1963—70 yhdistyksen varapuheenjohtajana.

*

Varsinaisten ammattitutkijoiden rinnalla Leo Lehtonen ja Kalevi Raitasuo ovat pitkään olleet ornitologiemme ydinjoukkoa, ja lintutieteen popularisoina he ovat voimakkaasti vaikuttaneet lintuharrastuksen kasvuun maassamme. Mukaan liittyy Juhani Paatela erityisesti luonnon äänien mestarillisena talentajana ja luonnonharrastuksen herättäjänä.

Leo Kaila

Miklos Udvardy 60 år

Professor Miklos Udvardy, State University, Sacramento, California, fyllde den 23 mars 60 år. Han är sedan länge korresponderande medlem i OFF. På 1940- och 1950-talet bodde han under några år som forskare i vårt land och skrev bl.a. en värdefull artikel om fågelbeståndet kring Tvärminne zoologiska station (Acta Soc. Fauna Flora Fennica 69, 1953). Hans hos oss mest kända arbete är läroboken Dynamic Zoogeography, som också hos oss används som lärobok på universitetsnivå. Om Californiens fåglar har han publice-

rat en fälthandbok, där fotografier av fåglarna används i stället för målade bilder såsom hos Peterson och dennes otaliga efterföljare. Försöket visade sig lyckat och boken har blivit en bestseller.

Vår forskning har speciella skäl att ägna en tacksamhetens tanke åt jubilarerna. Han har nämligen gjort en betydande insats som referent av finländsk fågellitteratur i The Auk. Han är gift med en finländska, och familjen brukar inte så sällan besöka vårt land.

L.v.H.